

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระเนาะ เราตั้งใจฟังธรรม สัจธรรม สัจจะเป็นสัจจะ ถ้าไม่เป็นสัจจะ นี้กุศล ออกุศล สิ่งที่เป็นอกุศลมันให้ผลเป็นลบทั้งนั้นนะ สิ่งที่เป็นกุศล เราหากุศล หาที่พึ่งพาอาศัยของเรา ถ้าหาที่พึ่งพาอาศัยของเรา การกระทำ มันอยู่ที่กรรม เราทำดีๆ เราทำกรรมของเรา ถ้าเราทำกรรมของเรานะ เราหาที่พึ่ง

เวลาคนไม่มีที่พึ่งมันว่าแห้ว เวลาว่าแห้ว มันแสวงหา พอแสวงหา เจอสิ่งใดก็เกาะ เจอสิ่งใดก็เกาะ เวลาเราประพฤติปฏิบัติ เวลามันล้มลุกคลุกคลาน มันเหมือนเราอยู่กลางทะเลนะ เวลาเราไปเจอคลื่นกลางทะเล เราเรือแตก เราจะอยู่อย่างไร เราต้องเผชิญชีวิตของเราไปไง ใอันนี้ก็เหมือนกัน เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ ประสพการณ์ของจิตเวลาปฏิบัติมันจะเป็นแบบนี้

แล้วเวลาของเรา เราเป็นศรัทธาใหม่ ศรัทธาใหม่เราไม่มีที่พึ่ง เราหาที่พึ่งๆ เราหาที่พึ่ง เรา ก็เกาะไปเรื่อย เวลาเกาะไปเรื่อย มันเกาะสิ่งใด หลวงตาท่านใช้คำว่า “ลิง” เวลามันโดดหาที่เกาะ ถ้ามันเกาะต้นไม้ที่เป็นต้นไม้สดต่างๆ มันก็ห้อยโหนของมันได้ ถ้ามันไปเกาะเอากิ่งไม้ที่ผุ กิ่งไม้ที่แห้ง มันตกทั้งนั้นนะ มันจับแล้วมันก็ร่วง เพราะอะไร เพราะมันไม่เข็มแข็ง

ใอันนี้ก็เหมือนกัน เราหาที่พึ่งๆ คำว่า “หาที่พึ่ง” เราหาที่ไหน หาที่พึ่ง คุณิ ถ้าหาที่พึ่ง เรา เชื่อมันของเรา รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรีสรูธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เพราะได้ฟังสังฆธรรมอันนั้น สังฆธรรมอันนั้นๆ มีธรรมเป็นที่พึ่งๆ เธออย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย แล้วธรรมเป็นอย่างไรละ

ธรรมเป็นที่พึ่งเพราะจิตใจเราอ่อนแอใจ เขาเสนอสิ่งใดมา เราก็เชื่อเขาๆ ใจ ความเชื่อเขา เพราะอะไร เพราะจิตใจเรามันไม่มีหลัก ในปัจจุบันนี้พระองค์สอนอย่างนั้น พระองค์สอนออกนอกกลุ่มนอกรทาง เพราะอะไร

พุทธมามกะ พุทธมามกะต้องเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาผู้ที่จะบวชเณร ต้องถือไตรสรณคมน์ ถ้าถือไตรสรณคมน์ ไม่ถือมงคลสิ้นข่าว ไม่ถือนอกจากนี้ แล้วไปควัดควา ลี สิ่งทีก่อสร้างในวัดนั้นนะมันเป็นอะไร มันเป็นพระพุทธรูปใหม่ เป็นเครื่องหมายของศาสนา หรือไม่? มันไม่เป็นเลย มันไม่เป็นแล้วทำไมพระไปเคารพบูชาสิ่งนั้นกัน แล้วถ้าเคารพบูชาสิ่ง นั้น แล้วเราไปตามเขา

เราหาที่พึ่งของเรา เราหวังที่พึ่งของเรา เราพึ่งตัวเองไม่ได้ เราก็หันไปพึ่งเขา แต่เวลาที่พึ่ง ที่พึ่งจริงๆ เวลาเข้ามาถึงหลักถึงแก่นของศาสนา ไม่เห็นมีอะไรเลย ไม่มีพิธีกรรมสิ่งใดเลยหรือ ก็มีพิธีกรรมสิ่งนั้น นั่นละเราติดอยู่ที่นั่นนะ สิ่งที่ไม่มีสิ่งใดๆ เลย...มี มีเพราะอะไร มีเพราะมีศีล มีสมาธิ มีปัญญา

ถ้ามีศีล ศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจมันปกตินะ มันอบอุ่นของมันนะ เรามองไปทาง โลกสิ เห็นเขาคืนรน เขาหาที่พึ่งกัน เราสังเวช มันสังเวชที่ไหน

สังเวชว่าสิ่งนั้น สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดสัจจะเอาไว้แล้ว มันเป็นอนิจจัง มันไม่มีอะไรที่พึ่งได้เลย มัน เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่เราก็ต้องอยู่กับมัน คำว่า “อยู่กับมัน” เราอยู่กับสิ่งที่มันเป็นอนิจจัง สิ่ง ที่มันแปรปรวนอยู่ตลอดเวลา สิ่งทีแปรปรวนอยู่ตลอดเวลา เรามีศีล มีความปกติของใจ มันเป็น ปกติ มันเห็น ถ้าเห็น นี่มันมีที่พึ่งไง

ถ้ามีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ถ้ามีสมาธิขึ้นมาะ สิ่งทีพึ่งได้คือความรู้สึกรู้สึกของเรานี้แหละ หัวใจของเรามันคืนรน เพราะมันไม่มีที่พึ่งมันถึงแสวงหา มันถึงหาที่พึ่งหาที่เกาะอย่างอื่น แต่ถ้า เรามีศีลของเรา มีความปกติของเรา ถ้ามีสมาธิของเรา อือหืม! ใจมหัศจรรย์นะ ใจมหัศจรรย์ แล้ว ใจมหัศจรรย์แล้วมันจะไปหวังพึ่งใครละ ใจที่มันทรงตัวของมันเองได้แล้ว ถ้าใจทรงตัวเองได้ แล้ว ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ทีเวลาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอดๆ สุด ยอดที่นี้ไง

นี่ก็เหมือนกัน เราสุดยอดที่หัวใจของเราไง สุดยอดที่หัวใจของเราเพราะเราเกิดมาเรามี ปฏิสนธิจิตได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดจากพ่อจากแม่ เกิดจากพ่อจากแม่ มนุษย์มีสมอง มนุษย์มี ศักยภาพ มนุษย์ คุณิ สิ่งทีมนุษย์สร้างขึ้นมาในโลก สิ่งทีมหัศจรรย์ในโลก ทีเราไปเที่ยวไป

แสวงหากัน มนุษย์สร้างทั้งนั้น ถ้ามนุษย์สร้างขึ้นมาแล้วเราไปตื่นตื่นอะไรกับการก่อสร้าง เราไปตื่นตื่นอะไรกับการที่มนุษย์สร้างขึ้นมา

แต่มนุษย์สร้างขึ้นมา สมัยโบราณในประวัติศาสตร์ ในเมื่อมันมีแวนแคว้น เขาต้องป้องกันของเขา เพราะมันมีศึกมีสงคราม สิ่งที่เขาสร้างขึ้นมา มนุษย์สร้างขึ้นมา มนุษย์แสวงหาความปลอดภัย มนุษย์แสวงหาความมั่นคง มนุษย์แสวงหาสิ่งที่เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย นี่เขาทำของเขาๆ มนุษย์สร้างทั้งนั้น ถ้ามนุษย์สร้างทั้งนั้น แล้วมนุษย์มาจากไหนละ มนุษย์มาจากไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี่ มนุษย์มาจากไหน

คนเราเกิดมามีกายกับใจๆ ไม่มีปฏิสนธิจิตจะไม่เกิดมาเป็นเรา ปฏิสนธิจิต กำเนิด ๔ เกิดในไข่ เกิดในครรภ์ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ เกิดในน้ำคร่ำ พวกแมลง พวกสัตว์มันเกิดในน้ำคร่ำ นี่ไง จิตมันเป็นได้หมด กำเนิด ๔

แต่ปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาประเสริฐ ไม่เหยียบแผ่นดินผิด อเสวนา จ พาลานํ ปญฺหิตานญจ เสวนา เราไม่คบคนพาล เวลาเราเกิดมาแล้วเราไม่คบคนพาล เราเกิดในประเทศอันสมควร เราเกิดในสิ่งที่ด้วยบุญกุศล ด้วยอำนาจวาสนา เวลาเกิดมาแล้ว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสวงหาสังฆธรรม แสวงหาสังฆกรรมนะ ๖ ปี ไปแสวงหากับเจ้าลัทธิต่างๆ มันไม่มีสิ่งนี้อยู่เลย แสวงหาสิ่งที่มันไม่มี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ก่อนขึ้นมา

ในปัจจุบันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ พวกเราว่าชาวพุทธๆ เราภูมิใจกันเพราะเป็นชาวพุทธใจ แต่เวลามันถือผีถือสาง มันชาวพุทธที่ไหน เป็นไสยศาสตร์ทั้งนั้นเลย เวลาถือผีถือสาง แล้วพระละ พระก็ไปเข้าทรงทรงเจ้าเข้าไปอีก นี่พระเป็นที่พึ่งไม่ได้ ถ้าพระเป็นที่พึ่งไม่ได้ เราจะไปพึ่งใครละ

ถ้าพระมันจะเป็นที่พึ่ง มันเป็นอำนาจวาสนาของเราไง เราเกิดมาถึงกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง คุณิ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเวลาท่านแสวงหาของท่าน เวลากองทัพธรรมๆ ภาคอีสานเขาถือผีกัน ผู้ว่า ผู้บัญชาการมณฑลไปนิมนต์พระกรรมฐานมาปราบผีปราบสาง ปราบความเชื่อของเขา

ฟังนะ เวลาเราแสวงหาสิ่งใดมาก็แล้วแต่ เราต้องไปเช่นไปไหว้ ให้อาหารมาก็ต้องแบ่ง ครั้งหนึ่งไปเช่นผี เราได้สมบัติสิ่งใดมา เราต้องไปเช่น เพราะเราไม่มีที่พึ่งเรากลัวใจ แล้วสมัยที่ครูบาอาจารย์ของเราท่านออกวิเวก ป่าเขามันทึบ คนเขาไปจับจองที่ทำกิน เป็นไร่ป่า เป็นอะไร มันก็กลัวใจ ต้นไม้นี้ตัดไม่ได้ ทำสิ่งใดไม่ได้เลย เพราะมันเสี้ยน ที่มันแรง ก็หาครูบาอาจารย์ของเราเป็นที่พึ่ง เวลาครูบาอาจารย์ของเรานะ ให้ถือรัตนตรัย ให้ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้ถือศีล ให้มีศีลมีธรรมขึ้นมา แล้วครูบาอาจารย์เรานุกเบิก มันก็เกิดชุมชน เกิดสิ่งต่างๆ ขึ้นมา

เวลาถือศีลถือสางนั้นนะมันถืออย่างนั้น ครูบาอาจารย์ของเราปราบผี กองทัพธรรมๆ ภาคอีสานๆ สมัยโบราณไม่มีถนนหนทาง ไปทางเกวียนทางล้อเท่านั้นนะ แล้วมันเป็นอย่างนั้นด้วยความเชื่อ เพราะโรงพยาบาลก็ยังไม่เจริญ วิทยาศาสตร์ก็ยังไม่เจริญ สิ่งใดยังไม่เจริญ มันก็ไม่มีที่พึ่งๆ ครูบาอาจารย์ของเราปราบผีๆ มาปราบผีปราบผีด้วยศีล ด้วยธรรมใจ

เรามีคุณธรรม ฝึเวลาเขาต้องการปัจจัยเครื่องอาศัยของเขา เขาก็หาที่พึ่งที่เคารพของเขา บุญกุศล คุณี บุญกุศลๆ เวลาของเขา เขากินอาหาร เรามีปัจจัยเครื่องอาศัย เวลาเทวดา อินทร์พรหมเขาอยู่กันอย่างไร เขาอยู่กันด้วยทิพย์สมบัติของเขา ด้วยการอุทิศบุญกุศลของเรา

ในการอุทิศบุญกุศล สิ่งที่เราทำเป็นนามธรรม อุทิศบุญกุศล บุญมันเกิดที่ไหน? บุญมันเกิดที่หัวใจเราใจ หัวใจเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันมีความรู้สึกใจใหม่ เวลากิเลสบีบคั้นมันก็ทุกข์ยากใจใหม่ เรามาสละทานของเรา ทำบุญๆ ถ้าทำบุญแล้วมันสบายใจ สิ่งที่เป็นความอบอุ่นหัวใจ อุทิศอันนี้ อุทิศอันนี้ นี่ใจถึงใจ ถ้าใจถึงใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี่ สอนหัวใจของสัตว์โลก สัตว์โลก หัวใจที่มันโดนบีบคั้นนี้ ไม่ได้ไปถือผีถือสางที่ไหนหรอก ให้อธิษฐานตัวนี้ ให้อธิษฐานตัวเราที่มันทุกข์มันยากอยู่ที่นี่ เวลากิเลสตัดหาความทะยานอยากมันครอบงำอยู่ที่นี่ มันทุกข์ยากอยู่ที่นี่

แล้วถ้ามีศีลมีธรรมขึ้นมา ใอันนี้มันจะทำความปลอดโปร่งของใจ ใจมันจะโล่งโล่ง บุญกุศลมันเกิดที่นี้ ถ้าเกิดที่นี้ ทำต่อเนื่องๆ ใมันตั้งมั่น มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต องค์ตถาคตอยู่กลางหัวใจของเรา แล้วทำไมเราต้องไปวิ่งเต้นไปหาหลอกหลวงละ หาที่พึ่งๆ หาที่พึ่งก็หาที่ตัวเรา หาที่พึ่งนี้ใจ

“ไปวัดกรรมฐานไม่เห็นมีอะไรเลย”

ก็เขาจะค้นคว้าหาความจริง เขาค้นคว้าหาใจของเรา ถ้าเราค้นคว้าหาใจของเรา จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง จากใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นถ่ายโอน ถ่ายโอนด้วยมรรคด้วยผล ถ่ายโอนด้วยคำสอน แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัติรับด้วยมรรคด้วยผล รับด้วยการประพฤติปฏิบัติ รับด้วยศีล สมาธิ ปัญญา หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบรับมาๆ รับมาจากการฝึกสอน ฝึกฝนของท่าน แล้วเราฝึกฝนแล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริง ถ้าความเป็นจริง ระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์เวลาสนทนาธรรมกันมันเป็นอันเดียวกัน ใจมันถึงใจ ถ้าใจมันถึงใจ นี่โง่ศาสนา มันอยู่ที่นี้ พระพุทธศาสนา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานมันอยู่ที่หัวใจของเรา เราทำบุญกุศลที่นี้

เราเกิดมา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์อาชาไนย อาชาไนย เราเลือก เราแยก เราคัดเลือกรเราจะไม่หลงไหลไปกับสิ่งที่เป็นดิรัจฉานวิชา สิ่งที่เป็นไสยศาสตร์ สิ่งที่ทำให้เน้นซ้ำ จิตนี้เป็นได้หลายหลากนัก จิตนี้เป็นได้ทุกอย่าง พอจิตนี้เป็นได้หลายอย่าง ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านไปเห็นนรกสวรรค์ของท่าน ไอ้พวก ๑๘ มงกุฎมันก็แอบอ้าง แล้วพวกนี้เนียนมากๆ พุคตีหน้าเศร้าเล่าเรื่องเท็จ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านพูดไม่ได้ พูดไม่ได้เพราะอวดอุตตริมนุสสธรรม การทำความสงบของใจ เรื่องฌานสมาบัติ มีจริงก็พูดไม่ได้ เวลาพูดขึ้นมาท่านพูดเป็นอุบาย เว้นไว้แต่เวลาพระสอนพระ ถ้าพระสอนพระ อนุปลัมบัน อุปปลัมบัน ถ้ามีอยู่จริง พูดกับอนุปลัมบันคือไม่ใช่พระด้วยกัน ถ้าพระด้วยกัน ถ้าพูดไม่ได้ เราจะสอนอย่างไร ถ้าพูดไม่ได้ ทำไมหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนลูกศิษย์ของท่านอย่างไร เวลาท่านสอนลูกศิษย์ เวลาเราทำสมาธิ เราทำความสงบของใจขึ้นมา ถูกคิดขึ้นไป เราไปถามท่าน ถ้าถามท่าน ท่านให้ยาไม่ได้ ท่านบอกถึงความสงบ ระดับของความสงบสูงต่ำไม่ได้ ท่านจะพูดกับเราได้อย่างไร ท่านพูดได้ ถ้าท่านพูดได้ เวลาท่านพูด ท่านพูดกับผู้มีวิฤทธิภาวะ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา พอเวลาปฏิบัติขึ้นมามันก็ต้องมีความรู้ความเห็นใช้ใหม่ มันโกหกกันไม่ได้ไง

แต่เวลาของเรา เราหาที่พึ่ง จิตใจของคนที่เราชวน จิตใจคนที่อ่อนแอ แล้วธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกถึงกามภพ รูปภพ อรูปภพ พูดถึงผลของวิญญู การเวียนว่ายตายเกิดของจิต ถ้าการเวียนว่ายตายเกิดของจิต มันก็เวียนว่ายตายเกิดในภพในชาติ เวลาภพชาติแห่งการเวียนว่ายตายเกิด ไอนี้ก็บอกเลย นรกสวรรค์เป็นอย่างนั้น ก็เอามาชู้กัน

เวลาคนที่ไม่เชื่อเขาบอกว่า “เขียนเสือให้วัวกลัว” พอนรกสวรรค์นะ ทำบาปอกุศลจะไปเกิดนรก ทำคุณงามความดีไปเกิดสวรรค์ ไอ้เราก็ทำคุณงามความดีกันเกือบตายเลย แล้วสวรรค์มันอยู่ไหน มันไม่ได้สักที

สวรรค์ในอก นรกในใจ ถ้ามีสวรรค์ในอก นรกในใจ มันก็มีนรกสวรรค์อยู่เป็นภพเป็นชาติที่รอเราอยู่ ถ้าสวรรค์ในอก เวลาเราทำบุญกุศลของเรา จิตใจมันปลอดโปร่ง เวลามันหมดอายุขัยขึ้นไป สวรรค์ในอกมันก็ได้สวรรค์จริงๆ จากวิภูฏะ แต่ถ้ามันเป็นนรก มันเป็นนรก ความทุกข์ความยากบีบคั้นหัวใจ ใจมันหนักหน่วง เวลามันตายไปมันไปไหน มันก็ตกต่ำ พอตกต่ำ มันก็ไปลงนรกอเวจี นรกอเวจีมันมีอยู่จริง แต่มันมีอยู่จริง แต่เวลาเราสร้างสถานะหรือเราหมดอายุขัยแล้วมันถึงจะได้สถานะอย่างนั้น

แต่ในปัจจุบันนี้สวรรค์ในอก นรกในใจ มันเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันบีบคั้นสิ่งที่จะแก้ไขมันได้ แก้ไขมันด้วยมรรคญาณ แก้ไขมันด้วยสติ ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราแก้ไขสวรรค์ในอก นรกในใจ มันหมดสิ้นไปแล้ว แล้วมันจะไปสวรรค์นรกที่ไหนอีกล่ะ

ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจนสิ้นกิเลสไป มันไม่มีสิ่งใดเป็นตะกอนในหัวใจ มันไม่มีตัว ไม่มีไบเบิกทาง ไม่มีตัวตนที่จะไปนรกสวรรค์ มันจะไปไหนล่ะ แต่ถ้ามันมี มันต้องไป ตัวอันนี้ ความดีความชั่วอันนี้ที่ได้กระทำอันนี้ มันจะต้องให้ผลของมัน มันให้ผลของมันโดยกรรม โดยการกระทำ โดยความเป็นจริงของมัน ถ้าเป็นความจริงของมัน ใครจะห้ามขนาดไหน ใครจะช่วยเหลือเจือจานขนาดไหน ใครจะเหนี่ยวรั้งขนาดไหน มันก็เป็นไปอย่างนั้น มันเป็นไปตามกรรม กรรมมันเป็นอย่างนั้น

การกระทำๆ แล้วเราไม่เคยทำความดีเลยหรือ เราทำแต่ความเลวกันใช่ไหม เราก็ทำคุณงามความดีกันอยู่นี่ไง ถ้าเราทำคุณงามความดี ก็ทำความดีอยู่แล้วทำไมมันไม่ได้สวรรค์เสียที

ได้สวรรค์ ได้สวรรค์ที่นี้ ได้สวรรค์คือความสว่าง สว่างกระจ่างแจ้งในหัวใจ ได้สวรรค์คือหูตาสว่าง เราไม่เชื่อสิ่งใด ไม่มีความวิตกกังวลสิ่งใด ไม่มีสิ่งใดบีบคั้นหัวใจของเรา สวรรค์ ความโล่งความโถง ปลอดโปร่ง ปลอดโปร่ง ความเข้าใจ เพราะมันมีสิ่งใดเข้ากับความรู้สึกรู้สึกของคน

ความรู้สึกสุขรู้สึกทุกข์ เวลาเข้าไปสู่สมาธิมันเป็นสัมมาสมาธิ มันจะเบามาก มันจะมีความสุขมาก เวลาเดินไปไหนขึ้นมา เหมือนลอยไป มันเบาขนาดนั้นนะ แล้วนี่มันคืออะไร เราจะไปหาสวรรค์กันที่ไหนล่ะ สวรรค์คือสัมมาสมาธิ ความสุขความสงบในใจมันก็เป็นสวรรค์อยู่แล้ว แล้วเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา มันจะพ้นจากวัฏฏะ คือพ้นจากนรกอเวจี พ้นจากสวรรค์ พ้นจากพรหม พ้นออกไป พ้นจากการไม่เกิดและไม่ตาย

การเวียนว่ายตายเกิด เราเวียนว่ายตายเกิดในเรื่องการกระทำของเรา ถ้าเรามีมรรคมีผล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี่ สอนเรื่องอริยสัจ สอนเรื่องมรรคเรื่องผล เวลาประพฤติปฏิบัติ มันร้อนมันถอน มันถอนเวรถอนกรรม ข้ามดิและชั่ว นั่น อันนั้นนะ ศาสนาสอนที่นี่ ปัญญาภาวนามยปัญญา ปัญญาอยู่ที่นี้ ไม่ใช่ปัญญาที่หลอกลวงกันอย่างนั้น ปัญญาที่ไปยอมจำนนอย่างนั้น ปัญญาที่ยอมรับสถานะอย่างนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้บังคับ ไม่ได้กะเกณฑ์สิ่งใดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคยกะเกณฑ์สิ่งใดทั้งสิ้น มันเป็นไปตามกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว การกระทำอันนั้น พระสารีบุตรไปลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พระโมคคัลลานะไปลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าส่งเสริม “เธอจงเห็นสมควรแก่เวลาของเธอเถิด”

เธอทำของเธอมา พระสารีบุตรประพฤติปฏิบัติมาเป็นพระอรหันต์ พระโมคคัลลานะมาประพฤติปฏิบัติเป็นพระอรหันต์ ความเป็นพระอรหันต์ ความพ้นทุกข์ของเธอ เห็นสมควรแก่เวลาของเธอเถิด เห็นสมควรตามความเป็นจริงอันนั้นเถิด ตามความเป็นจริงอันนั้น นี่ความจริงมันเป็นอย่างนี้ นี่พระพุทธศาสนาใจ

ถ้าเราเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา “เราทำบุญกุศลอยู่ที่นี่ ทำแล้วไม่เห็นได้อะไรเลย”

ได้ ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เราเสียสละทาน การเสียสละอย่างนี้มันเข้าไปพัฒนาหัวใจอันนั้น หัวใจของเรา หัวใจนี้มันเสียสละออก ใครเป็นคนทำ มือหรือ เจตนาต่างหาก ไม่มีเจตนาไม่มีการก้าวเดินมาที่นี่ ไม่มีเจตนา ไม่มีการกระทำ เจตนาเกิดจากอะไร? เจตนาเกิดจากจิต จิตมันได้ทำของมันแล้ว ใครจะเหนียวรั้งอย่างไรมันเรื่องของเขา แต่จิตมันได้ทำมาแล้ว มันได้ฝัง

ลงไปทีมนั้น ถ้าฟังลงทีมนั้น นี่เป็นทิพย์ๆ เวลาตายไป สิ่งที่เป็นทิพย์ๆ นี้วิญญูณาหาร มันฟังลงที่ใจ
ทำดีทำชั่วฟังลงที่ใจทั้งหมด

แล้วบอกว่า ทำดีไม่ได้ดี

แต่สถานะความเป็นอยู่เราในปัจจุบันนี้ กว่าที่เราจะมานั่งอยู่ที่นี่ เราต้องมีเวรมีกรรมมา เรา
ได้สร้างบุญกุศลมามากน้อยขนาดไหน เราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ คนที่เกิดมาเป็นมนุษย์ที่เขาสร้าง
บุญกุศลของเขามา เขาทำสิ่งใดเขาประสบความสำเร็จของเขา นั่นเพราะเขาสร้างมา เราได้สร้าง
มาขนาดนี้ เราก็ขวนขวายของเรา เราได้ทำของเรา ถ้าไม่ได้ทำของเรา เราไม่ได้มาเกิดเป็น
มนุษย์หรอก แล้วเราไม่มีความรู้สึกนึกคิดแบบนี้ ความรู้สึกนึกคิดนี้สำคัญมาก นี่คือปัญญา ถ้ามี
ความรู้สึกนึกคิดอย่างนี้ คุณติ เราต้องการให้ลูกหลานเราฉลาด เราต้องการให้คนทุกคนเป็นคน
ฉลาด ไม่ให้ทุกคนโดนหลอกหลวง ไม่ให้ทุกคนออกนอกกลุ่มนอกลทาง แต่ทำไมเขาเป็นของเขาอย่าง
นั้นล่ะ ทำไมเราขวนขวายมาอย่างนี้ ขวนขวายมาให้โลกเขาเสียดสี ไอ้พวกที่ไปวัดไอ้พวกที่มี
ปัญหา ไอ้พวกที่ไปวัดมันเอาตัวไม่รอด

เขาเอาตัวรอดแล้วเขาถึงมาวัด ไอ้พวกเอาตัวไม่รอดคือพวกเอ็งนั่นล่ะ ไอ้ขวนขวายอยู่กับ
โลกนั่นต่างหาก ไอ้ที่เขาขวนขวายมาเขาก็วางโลกได้แล้วเขาถึงมาวัด มาวัดคือวัดใจของเรา มัน
มีเจตนาไหม มันทำคุณงามความดีของมันไหม มันเป็นประโยชน์กับมันไหม

ถ้าทำสิ่งนี้ขึ้นมา พระพุทธศาสนาเป็นวิทยาศาสตร์ แล้วมหัศจรรย์มาก มหัศจรรย์แบบ
โลกๆ พิจารณาด้วยวิทยาศาสตร์ เราเองยังทิ้งเลย เวลาปฏิบัติไปนะ ความสงบของจิต เวลาจิต
ยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันถอดมันถอนกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป มันจะเห็นความมหัศจรรย์ของ
มัน เห็นความมหัศจรรย์อันนี้มาก แล้วเพราะความมหัศจรรย์อันนั้น เพราะมันเป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็น
สันติภูมิจิโก ถ้ามันไม่มีใครรู้ไม่มีใครเห็นอย่างนั้น มันถอนไม่ได้ไง ไม่มียาคือกรรมโอสธ มันจะ
ไปถอนพิษไข้ได้อย่างไร มันต้องมีกรรมโอสธมันถึงไปถอนสิ่งนั้นออก แล้วถอนเป็นขั้นเป็น
ตอนเข้าไป มหัศจรรย์ขนาดไหน

เพราะความมหัศจรรย์นั้นเกิดจากใคร? เกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้า
มาแล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ แล้วเราศึกษาค้นคว้าสิ่งที่มีอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ค้นคว้าสิ่งที่ไม่เคยมีไม่เคยเป็น แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ มันสิ่งที่มีที่เป็น

แต่คนมันเหลวไหล คนมันเบี่ยงเบน แต่เราจะทำความจริงของเรา ทำความจริงเกิดกับใจของเรา
แล้วถ้ามันเกิดขึ้นมา นี่ไง เรื่องความมหัศจรรย์ๆ

วันพระ วันพระทำเพื่อประโยชน์กับเรา เพื่อชีวิตเรา เพื่อสังคม เป็นปัจจัยตั้ง เป็น
สันติภูมิ โลกให้กังวานกลางหัวใจนี้ เอวัง